

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Тернопільський національний економічний університет
Освітня програма	21863 Міжнародний облік
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	071 Облік і оподаткування

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

12.06.2020 р.

Справа № 0077/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 07 "Управління та адміністрування" у складі:

Бардась Артем Володимирович – головуючий,
Maksym Vavrin,
Омельченко Наталія Володимирівна,
Наталія Шалімова,
Мельник Віктор Миколайович,
Люта Ольга Василівна,
Крутова Анжеліка Сергіївна,
Затонацька Тетяна Георгіївна,
Бридун Євгеній Володимирович,
Біловодська Олена Анатоліївна,
Serhii Kasian,
Roman Shulyar,
Olena Boienko,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Тернопільський національний економічний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	21863
Назва ОП	Міжнародний облік
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОНП "Міжнародний облік" в повній мірі відповідають Стратегії розвитку ТНЕУ, зокрема таким стратегічним цілям, заявленим в Стратегії, як: інтенсифікація міжнародної освітньої, наукової та культурно-просвітницької діяльності, налагодження ефективного менеджменту стратегічного розвитку, орієнтація на інноваційність і відповідність вимогам часу. Ціль "підготовка фахівців з високим комунікативним рівнем" відповідає місії в частині заявленої мети «створити освітньо-наукову інституційну модель, що передбачає інтеграцію філософії бізнесу із філософією культури», акцент на необхідність використання сучасних інноваційно-наукових методів і методик, підходів і інструментарію майбутніми фахівцями відповідає положенням візії та місії університету. Разом з тим, варто погодитися з рекомендацією експертної групи щодо необхідності уточнення та конкретизації мети ОНП в частині врахування саме особливостей організації міжнародного обліку та вимог, які висуваються до фахівців з міжнародного обліку.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Докази, представлені в звіті експертній групі, дозволяють підтвердити факт достатньо повного та коректного врахування вимог різних стейкхолдерів (роботодавців, здобувачів, представників органів студентського самоврядування та інших стейкхолдерів у вигляді представників органів державного управління на місцевому рівні) при формулюванні цілей та програмних результатів навчання.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Докази, представлені в звіті експертної групи, дозволяють підтвердити, що при формулюванні цілей та програмних результатів навчання був проведений достатній аналіз регіонального ринку праці в частині затребуваності фахівців з міжнародного обліку, в тому числі за різними галузями економіки та сферами діяльності. Вибір вітчизняних та зарубіжних закладів й їх освітніх програм для вивчення та впровадження досвіду при формуванні ОНП є коректним та дозволяє врахувати сучасні тенденції в науковій та освітній діяльності в цілому та в професійній діяльності в сфері обліку зокрема.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Ознайомлення з ОНП "Міжнародний облік" підтверджує висновки експертів щодо її відповідності стандарту вищої освіти за спеціальністю 071 "Облік і оподаткування" за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Ознайомлення з ОНП підтверджує висновки експертної групи щодо відповідності обсягу (120 кредитів) вимогам законодавства про вищу освіту щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня та стандарту вищої освіти. Дотримані вимоги щодо спрямування не менше 35% обсягу освітньої програми на здобуття загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, передбачених стандартом вищої освіти.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Аналіз структури ОНП підтверджує висновки експертної групи щодо її чіткої структури, наявності логічного взаємозв'язку між обов'язковими освітніми компонентами, які дозволяють досягти цілі та програмні результати, передбачені стандартом вищої освіти. Висновки експертної групи щодо недоцільності включення ОК 13 "Кваліфікаційна робота" до матриці відповідності освітніх компонентів програмним результатам навчання відповідають п. 1, ст. 6 "Атестація здобувачів вищої освіти" Закону України "Про вищу освіту" є обґрунтованими. Також обґрунтованими необхідно визнати рекомендації щодо більш чіткого виокремлення та конкретизації в освітніх компонентах (шляхом конкретизації в силабусах та робочих програмах) дослідницької (наукової) складових в освітніх компонентах, які забезпечують загальні компетентності та програмні результати навчання, виділені в стандарті вищої освіти для освітньо-наукових програм (ЗК12-13, СК11-12, ПР21-23) і відповідно в ОНП (ЗК12-13, ФК12, ПР21-23). Разом з тим, вважаємо звернути увагу на те, що спеціальна (фахова) компетентність СК11 "Здатність застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, спрямовані на пізнання економічних явищ і процесів" в ОНП представлена ФК 11 в такій редакції "Здатність застосовувати знання сучасних облікових теорій, методичних навичок та спеціальних методів дослідження облікових даних, економічних явищ та процесів в умовах глобалізації інформаційного простору", що дещо звужує компетентність до методів досліджень облікових даних.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОНП повною мірою відповідає складовим предметної області спеціальності 071 "Облік і оподаткування", визначеній в стандарті вищої освіти (об'єкту, цілям навчання, теоретичному змісту, методам, методикам та технологіям, інструментам та обладнанням).

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

В структурі освітньої програми передбачає 30 кредитів, тобто 25% на вибіркові компоненти. Процедури закладу, описані у відомостях про самооцінювання та підтверджені експертами в звіті, забезпечують можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Разом з тим, не можна погодитися з висновком експертної групи про те, що факт невключення вибіркових дисциплін до ОНП, матриць відповідності, невідображення програмних результатів навчання в силабусах та робочих програмах вибіркових дисциплін, є недоліком і ставить під сумнів доцільність їх включення до ОНП. Закладом враховано філософію і логіку формування широкої траєкторії студентів, а обов'язковість підтвердження взаємозв'язку із загальними та фаховими компетентностями та програмними результатами навчання передбачена лише для обов'язкових компонентів. Тому, навпаки, вважаємо за доцільне рекомендувати закладу розширити перелік вибіркових дисциплін, в тому числі за рахунок дисциплін з інших освітніх програм та за рахунок дисциплін загальної підготовки, оскільки їх серед обов'язкових компонент лише дві, а перелік вибіркових дисциплін включає лише професійні дисципліни.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОНП передбачає достатню практичну підготовку здобувачів не лише за допомогою переддипломної практики, а і за допомогою використання форм і методів навчання по всім іншим освітнім компонентам, що підтверджено експертною групою.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОНП передбачає формування соціальних навичок (softskills), що підтверджується і переліком загальних та фахових компетентностей, програмних результатів навчання, а також висновками експертної групою на основі вивчення силабусів та робочих програм. Рекомендація експертної групою щодо розширення дисциплін, які забезпечують набуття softskills, є обґрунтованою і підтверджує висновок галузевої експертної ради в підкритерії 2.4 щодо доцільності розширення переліку вибіркового дисциплін, в першу чергу, за рахунок дисциплін загальної підготовки, які б забезпечували опанування соціальних навичок softskills.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійні стандарти для спеціальності 071 "Облік і оподаткування" поки відсутні, тому при формуванні ОНП відсутні підстави для врахування вимог відповідного професійного стандарту. Разом з тим, сам стандарт вищої освіти для другого (магістерського) рівня враховує основні вимоги Міжнародних стандартів професійної освіти бухгалтерів (International Education Standards), які розроблені International Accounting Education Standards Board (IAESB) Міжнародної Федерації Бухгалтерів.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Аналіз навчального плану, ОНП підтверджує висновки експертної групи, які зроблені в тому числі і за результатами зустрічі з фокус-групами студентів, про реальність обсягу самостійної роботи, його достатність для належного опанування дисциплін, раціональність тижневого навантаження здобувачів, обґрунтованість визначення необхідної кількості кредитів для конкретної дисципліни.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна форма не застосовується.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Аналіз сайту університету підтверджує висновки експертної групи щодо чіткості та зрозумілості правил прийому на навчання, які в повному обсязі оприлюднені на сайті.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Аналіз програм фахових випробувань підтверджує належний рівень врахування особливостей освітньої програми "Міжнародний облік". Рекомендація експертної групи щодо розширення змісту програми фахових випробувань прикладами практичних завдань, розв'язання яких передбачено процедурою випробування, є обґрунтованою.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, формально закріплені в університетських положеннях, зміст яких відповідає законодавству про вищу освіту та міжнародним документам. Факти участі в програмах академічної мобільності, їх доступність для здобувачів підтверджені експертною групою.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, закріплені в університетському положенні. Експертна група підтвердила факт обізнаності студентів з даними правилами. Разом з тим, доцільно

розглянути питання щодо можливості визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, не лише шляхом зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни (п.6.4 Положення про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу), а й окремих тем та кредитів.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, але, як відмічає, експертна група є уніфікованими для всіх освітніх компонент, що вимагає удосконалення для освітньо-наукової програми. Рекомендація експертної групи щодо впровадження методів навчання, передбачених при підготовці до складання іспитів в межах міжнародної сертифікації CAP і CIMA, на які орієнтується ЗВО, є обґрунтованою.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Експертна група засвідчила достатність інформування учасників освітнього процесу, яке відбувається в усній формі та за допомогою силабусів та робочих програм, форми яких є уніфікованими.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Експертна група засвідчила високий рівень залучення здобувачів за ОНП до проведення досліджень. Разом з тим, рекомендація експертної групи щодо інтегрування наукової роботи до форм і методів навчання (написання статей, тез, виступів з доповідями на наукових заходах) із застосуванням відповідних критеріїв оцінювання такої роботи для кожної освітньої компоненти є обґрунтованою та відповідає профілю програми.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Експертна група підтвердила використання останніх наукових досягнень і сучасних практик в предметній області кожної освітньої компоненти при наявності формальних затримок оновлення робочих програм.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Експертна група підтвердила достатньо високий рівень взаємозв'язку навчання, викладання та наукових досліджень з інтернаціоналізацією та міжнародною діяльністю закладу, що обумовлено інституційною політикою закладу та стратегією інтернаціоналізації, а саме: участь здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності, стажування викладачів в закордонних ЗВО, залучення іноземних візит-професорів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Експертна група засвідчила чіткість та зрозумілість для здобувачів критеріїв оцінювання, факт їх оприлюднення, доступності та можливості встановити та оцінити досягнення здобувачами результатів навчання. Разом з тим, відмічено наявність розбіжностей в критеріях оцінювання, які наведені в силабусах і передбачені в Положенні про організацію освітнього процесу. Також підкреслено недостатній рівень критеріїв оцінювання дослідницького (наукового) компоненту як цілісного компонента, а саме: недостатність використання для цього комплексного практичного індивідуального завдання та ректорської контрольної роботи, що узгоджується з недоліком, відміченим в контексті підкритерію 4.3.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Експертна група засвідчила відповідність форми атестації (випускова кваліфікаційна робота) стандарту вищої освіти та належний рівень нормативного регламентування процедур підготовки та захисту випускних кваліфікаційних робіт. Разом з тим, експертна група відзначила відсутність у вільному доступі переліку тем кваліфікаційних робіт, що, дійсно, обмежує можливості не лише здобувачів, а і інших стейкхолдерів щодо ознайомлення з тематикою випускних кваліфікаційних робіт з метою їх аналізу та надання рекомендацій.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Експертна група засвідчила чіткість та зрозумілість правил проведення контрольних заходів, їх доступність та належний рівень забезпечення екзаменаторів. Аналіз університетських положень показав, що всі питання, які стосуються врегулювання конфлікту інтересів, оскарження результатів чітко висвітлено.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Аналіз документів закладу, які регламентують процедуру дотримання академічної доброчесності, висновки експертної групи підтверджують наявність чіткої і зрозумілої політики академічної доброчесності, факти її популяризації. Засвідчено наявність різноманітних заходів дотримання академічної доброчесності, які не обмежуються лише перевітками на плагіат, а охоплюють і інші заходи.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Аналіз інформації про гарантів та викладачів, задіяних в реалізації освітньої програми, висновки експертної групи підтверджують високий рівень академічної та професійної кваліфікації НПП, їх науково-дослідної діяльності.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Експертною групою констатовано прозорість конкурсного добору та можливість забезпечення необхідного рівня професіоналізму викладачів. Дані висновки підтверджуються аналізом університетського положення (Порядку), яке регламентує даний процес.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Експертна група підтвердила факти залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу, заявлені у відомостях про самооцінювання. Разом з тим, обґрунтовано відмітила, що відбувається залучення в основному практиків, а не роботодавців, задіяних в науковому процесі, що є необхідним, враховуючи освітньо-науковий статус програми.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Експертна група підтвердила факти залучення професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців, заявлені у відомостях про самооцінювання. Разом з тим, обгрунтовано відмітила, що відбувається залучення в основному фахівців практичного, а не наукового спрямування, що є необхідним, враховуючи освітньо-науковий статус програми.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Експертна група відмітила наявність підтримки фахового розвитку викладачів, але в основному через стажування, а також відсутність комплексної програми підвищення кваліфікації кваліфікації.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Експертна група підтвердила факт впровадження стимулювання викладацької майстерності професійно-викладацького складу через моральне (подяки, грамоти) та матеріальне (премії) заохочення, відмітила необхідність подальшого розвитку і вдосконалення механізму стимулювання.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обгрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Університетом забезпечено високий рівень матеріально-технічних ресурсів та навчально-методичного забезпечення, достатній рівень фінансових ресурсів, що в сукупності гарантує досягнення програмних цілей та результатів навчання. Це підтверджено висновками експертів за результатами відеоогляду та обгрунтовано відзначено як кращу практику, враховуючи результати оцінки за підкріпленнями 7.2-7.6.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Нормативними документами університету регламентовано безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та наукової діяльності, що було підтверджено і на зустрічах з фокус-групами.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Матеріальні умови навчання, умови проживання в гуртожитках, інша інфраструктура (актова зала, конференц-зала, зала для ділових зустрічей та зона відкритого простору, їдальні, кафе та буфети) знаходяться на достатньому рівні, безпечні та повністю задовольняють потреби здобувачів.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Сформована в закладі корпоративна культура якості, наявність необхідних внутрішніх регламентів забезпечує належний рівень освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Ознайомлення зі звітом про обстеження будівель та прилеглої до них території з метою визначення доступності навчальних приміщень для осіб з особливими освітніми потребами та інших маломобільних груп населення, висновки експертної групи на основі наданих відео-доказів (відеоролику) та спілкування зі студентами дозволяють підтвердити наявність належних умов доступу для здобуття освіти особами з інвалідністю та інших маломобільних груп (оснащення пандусами й кнопками виклику). Окремо відзначено наявність умов для реалізації права на освіту для студентів, які працюють задля набуття професійного досвіду та підтримки матеріального становища, шляхом навчання на денній формі за умови складання індивідуального графіку.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними

для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Ознайомлення з внутрішніми нормативними документами дозволяє підтвердити чіткість та зрозумілість політики та процедур вирішення конфліктних ситуацій різного характеру. Факт їх розуміння студентами, ознайомлення з різними формами повідомлень експертна група підтвердила за результатами зустрічей з фокус-групами здобувачів.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Аналіз внутрішніх документів університету, які регламентують процедури розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, й висновки експертної групи за результатами зустрічей з гарантом, здобувачами та стейкхолдерами підтверджують наявність процедур та послідовне їх дотримання. Разом з тим, доцільно активізувати процес запровадження інших процедур забезпечення якості освітньої програми, а саме: оцінювання, внутрішня акредитація, які передбачені університетським Положенням про організацію освітнього процесу (п. 5.4).

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Підтвердженням залучення студентів та представників органів студентського самоврядування до процесу періодичного огляду освітньої програми є проведення відповідних анкетувань, опитувань, залучення їх до офіційних засідань кафедр, що підтверджено як формальними документами (анкети, протоколи засідань кафедри), так результатами зустрічей експертної групи з відповідними фокус-групами. Рекомендація експертної групи щодо оприлюднення результатів анкетувань студентів з метою виявлення потреб щодо покращення організації навчання в ЗВО та на ОНП є обґрунтованою, адже такі результати не лише дозволять посилити зворотній зв'язок зі студентами, але і підвищити рівень конкурентоспроможності освітньої програми.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Експертна група на основі офіційної інформації (укладені договори та угоди, витяги із засідань кафедри), а також за результатами зустрічей з роботодавцями підтвердила їх залучення до процесу періодичного перегляду освітньої програми та факт врахування їх пропозицій. Разом з тим, рекомендацію експертної групи щодо необхідності залучення роботодавців, діяльність яких пов'язана з науково-дослідною, є обґрунтованою, враховуючи фокус програми і ув'язана з рекомендаціями по підкритеріям 6.3 та 6.4.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Незважаючи на відсутність випускників по даній освітній програмі на момент проведення акредитації, факт наявності налагодженої, системної та ефективної системи збирання, аналізу та врахування відповідної інформації дозволяє підтвердити ознайомлення з функціями та результатами роботи Центр бренд-маркетингу, наявність на сайті університету значної інформації щодо відгуків роботодавців, випускників минулих років. Експертна група підтверджує наявність тісної співпраці між кафедрою та випускниками.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

На основі вивчення формальних процедур, закріплених Положенням про організацію освітнього процесу, та за результатами зустрічей з фокус-групами здобувачів експертна група підтвердила спроможність системи забезпечення якості університету вчасно виявляти та реагувати на недоліки в освітній програмі та освітній діяльності.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

В звіті експертної групи зазначено про неможливість здійснення даної оцінки через відсутність попередніх акредитацій за цією програмою. Вважаємо за необхідне підкреслити, що, вивчення рекомендацій загального інституційного характеру, наданих університету за результатами попередніх двох акредитацій, рішення по яким

прийняті Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти та оприлюднені, свідчить, що університетом вони враховуються та здійснюються заходи щодо їх впровадження (анкетування студентів, активізація участі у програмах міжнародної мобільності, неформальна освіта, послідовне дотримання процедур розробки та перегляду освітньої програми).

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Аналіз внутрішніх нормативних документів, які регламентують політику, стандарти та процедури внутрішньої системи забезпечення якості, висновки експертної групи за результатами зустрічей з фокус-групами дозволяють підтвердити наявність сформованої високої культури якості в університеті, яка дійсно ефективно сприяє постійному розвитку ОНП та освітньої діяльності.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Аналіз сайту університету та висновки експертної групи підтверджують факт наявності усіх необхідних нормативних документів, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, їх чіткість, зрозумілість, доступність та повноту.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Створені на офіційному веб-сайті відповідні розділи для публічного обговорення забезпечують дотримання вимог щодо оприлюднення проєкту, зручність можливостей для надсилання зауважень та пропозицій заінтересованими сторонами. Зауваження експертної групи щодо відсутності публічного розміщення пропозицій від стейкхолдерів щодо удосконалення освітньої програми є обґрунтованими, оскільки дозволило б підвищити конкурентоспроможність освітньої програми та якість зворотнього зв'язку.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Аналіз сайту університету дозволяє підтвердити оприлюднення всієї необхідної інформації про освітню програму. Своєчасність оприлюднення підтверджена експертною групою в результаті зустрічей з фокус-групами.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Уточнити та конкретизувати мету ОНП з метою врахування її назви (міжнародний облік), орієнтації (здійснення ефективної економічної та зовнішньоекономічної діяльності у відповідності до міжнародних тенденцій та соціально-економічного розвитку України), фокусу та предметної області (сфери зовнішньоекономічної та інші види міжнародної діяльності), що дозволить підвищити конкурентоспроможність ОНП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Розширити перелік вибіркових дисциплін, в тому числі за рахунок дисциплін загальної підготовки та дисциплін з інших програм, які б, зокрема, створювали умови для додаткового поглибленого опанування соціальних навичок softskills (відповідне побажання було висловлене здобувачами, що зафіксовано експертною групою в звіті).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Розширити зміст програми фахового випробування та додаткового вступного фахового випробування прикладами практичних завдань, розв'язання яких передбачено процедурою випробування. 2. Розглянути питання щодо розширення використання можливостей перезарахування результатів навчання в системі неформальної освіти шляхом забезпечення можливості перезарахування не лише всієї дисципліни, а й окремих тем, кредитів.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Впровадити методи навчання, передбачені при підготовці до складання іспитів в межах міжнародної сертифікації CAP і CIMA, на які орієнтується університет. 2. Інтегрувати наукову роботу до форм і методів навчання (написання статей, тез, виступів з доповідями на наукових заходах, участь у конкурсах наукових робіт, есе тощо) з застосуванням відповідних критеріїв оцінювання такої роботи для кожної освітньої компоненти. 3. Дотримуватися своєчасності (щорічного) відображення всіх фактів оновлення освітніх компонентів в робочих програм, що забезпечить підвищення конкурентоспроможності ОНП, враховуючи її представлення на сайті закладу.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Узгодити критерії оцінювання в силабусах з внутрішніми нормативними документами (Положення про організацію освітнього процесу). 2. Запровадити процедуру розміщення орієнтовної тематики випускних кваліфікаційних робіт у вільному доступі на сайті кафедри з метою ознайомлення здобувачів та інших стейкхолдерів, зокрема роботодавців, з метою залучення їх до обговорення актуальності тем та внесення пропозицій.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Розширити практику залучення до організації освітнього процесу та аудиторних занять роботодавців, професіоналів, експертів галузі, які спеціалізуються в науковій сфері, що є необхідним, враховуючи освітньо-науковий статус програми, що акредитується. 2. Розробити комплексні програми підвищення кваліфікації викладачів та підвищення їх викладацької майстерності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Розширити практику залучення до процесу перегляду освітньої програми роботодавців, професіоналів та експертів галузі, діяльність яких пов'язана з науково-дослідною, що відповідає освітньо-науковому спрямуванню програми. 2. Відзначаючи ефективність процесу моніторингу та періодичного перегляду ОНП, рекомендуємо активізувати процес запровадження таких процедур забезпечення якості освітньої програми, як: оцінювання та внутрішня акредитація, які передбачені університетським Положенням про організацію освітнього процесу (п. 5.4). 3. Запровадити оприлюднення узагальнених результатів анкетувань здобувачів та інших стейкхолдерів щодо якості освітньої програми та освітньої діяльності зі збереженням анонімності, що дозволить не лише посилити зворотній зв'язок із стейкхолдерами, а і конкурентоспроможність програми.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Рекомендовано запровадити практику розміщення на сайті університету узагальнену інформацію щодо отриманих пропозицій від різних груп стейкхолдерів та фактів їх врахування або відхилення з описом причин. Представлення такої інформації дозволило б підвищити якість зворотного зв'язку та конкурентоспроможність освітньої програми.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БАРДАСЬ АРТЕМ ВОЛОДИМИРОВИЧ